

Sygn. akt VI GC 162/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Walus-Rzasa

Protokolant: st. sekretarz sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: D. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) K.

przeciwko : Firma (...) Spółka Akcyjna w B.

o zapłatę: 142.680,00 zł

utrzymuje w mocy nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Opolu VI Wydziału Gospodarczego wydany w postępowaniu nakazowym dnia 31 grudnia 2013r. sygn. akt VI GNc 271/13.

Sygn. akt VI GC 162/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 grudnia 2014 r.

Pozwem wniesionym dnia 18 grudnia 2013 r. (data nadania pozwu w Urzędzie Pocztowym) powód D. W. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) wniósł o zasądzenie od pozwanego FIRMY (...) S.A. z siedzibą w B. kwoty 142.680,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 41.820,00 zł od dnia 13 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 100.860,00 zł od dnia 13 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty. Powód domagał się także zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 05 września 2011 r. zawarł z pozwaną spółką FIRMA (...) S.A. umowę, na mocy której zobowiązał się do zakupu, dostarczenia i zamontowania dla pozwanego linii technologicznej do brykietowania mialu węglowego z domieszką paliwa alternatywnego, opisanej w załączniku nr 1 do ww. umowy, wraz z technologią produkcji. W dniu 12 maja 2012 r. strony zawarły kolejną umowę, której przedmiotem było zakupienie, dostarczenie i zamontowanie przez powoda dla pozwanego zestawu kruszącego do brykietowania mialu węglowego z domieszką paliwa alternatywnego, opisanego w załączniku nr 1 do ww. umowy, wraz z technologią produkcji.

W umowie z dnia 05 września 2011 r. strony ustaliły wysokość wynagrodzenia przysługującego powodowi na kwotę 504.300,00 zł brutto, z kolei w umowie z dnia 12 maja 2012 r. wynagrodzenie powoda zostało ustalone na kwotę 209.100,00 zł brutto. Zgodnie z umową stron wynagrodzenie miało być płatne w czterech transzach na rachunek bankowy powoda. Strona pozwana nie zapłaciła powodowi ostatnich transz wynagrodzenia należnych mu z tytułu ww. umów, objętych fakturą VAT nr (...) z dnia 13 grudnia 2012 r. (dotyczącą wynagrodzenia należnego powodowi na podstawie umowy z dnia 05 września 2011 r.) oraz fakturą VAT nr (...) z dnia 13 grudnia 2012 r. (dotyczącą wynagrodzenia należnego powodowi na podstawie umowy z dnia 12 maja 2012 r.).

Dalej powód naprowadzał, że ostatnia transza płatności wynikająca z umowy z dnia 05 września 2011 r. w kwocie 100.860,00 zł miała być płatna w ciągu 30 dni po uprzednim dokonaniu przez pozwanego odbioru technicznego bez stwierdzenia wad i usterek, po dokonaniu rozruchu przedmiotu umowy wynoszącego 72 godziny jego pracy oraz po uzyskaniu założonych efektów produkcyjnych. Ostatnia transza płatności wynikająca z umowy z dnia 12 maja 2012 r. miała zostać zapłacona powodowi w ciągu 30 dni po uprzednim dokonaniu odbioru technicznego u pozwanego bez stwierdzenia wad i usterek, po dokonaniu rozruchu przedmiotu umowy wynoszącego 72 godziny jego pracy oraz po uzyskaniu założonych efektów produkcyjnych. Powód wywiązał się z ciężących na nim zobowiązań i w dniu 22 września 2012 r. zawiadomił pozwaną spółkę o gotowości do zakończenia inwestycji, której dotyczyły obie ww. umowy zawarte między stronami. Mimo wezwań do zapłaty pozwana spółka nie zapłaciła powodowi ostatnich transz należności wynikających z ww. umów w łącznej wysokości 142.680,00 zł.

W dniu 26 lipca 2013 r. (tj. po upływie 10 miesięcy od zawiadomienia pozwanego przez powoda o gotowości do zakończenia inwestycji) pozwana spółka poinformowała powoda o gotowości do dokonania rozruchu technologicznego przedmiotu zawartych umów. Powód powołując się na nieuzasadnioną zwłokę w zapłacie przez pozwanego należności za faktury VAT nr (...) z dnia 13 grudnia 2012 r. (dotyczącej wynagrodzenia należnego powodowi na podstawie umowy z dnia 05 września 2011 r.) oraz faktury VAT nr (...) z dnia 13 grudnia 2012 r. (dotyczącej wynagrodzenia należnego powodowi na podstawie umowy z dnia 12 maja 2012 r.) a także postępowanie skarbowe dotyczące zaległości podatkowych pozwanej spółki, wstrzymał się z wykonaniem świadczenia wzajemnego do momentu zapłaty przez pozwanego należności dochodzonych w niniejszym postępowaniu. Z uwagi na brak zapłaty przez pozwaną spółkę powód skierował sprawę o zapłatę na drogę postępowania sądowego.

Nakazem zapłaty z dnia 31 grudnia 2013 r. wydanym w postępowaniu nakazowym w sprawie prowadzonej pod sygn. akt VI GNc 271/13 Sąd Okręgowy w Opolu VI Wydział Gospodarczy uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Powyższy nakaz zapłaty pozwany zaskarżył w ustawowym terminie wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że z umów zawartych przez strony w dniu 05 września 2011 r. oraz w dniu 12 maja 2012 r. wynika, że 20 % wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umów miało być wypłacone powodowi po dokonaniu odbioru technicznego przedmiotu umów bez stwierdzenia wad i usterek, po dokonaniu rozruchu przedmiotu umowy wynoszącego 72 godziny jego pracy, potwierdzonego protokołem odbioru końcowego oraz po uzyskaniu założonych efektów produkcyjnych. Pozwany podał, że powód nie spełnił powyższych warunków, a urządzenia przez niego dostarczone wymagały demontażu, poprawek, poniesienia dodatkowych nakładów. Pozwany wskazał, że kierowane do powoda wezwania do naprawy i uruchomienia przedmiotu umów pozostały bezskuteczne.

Pozwany dalej naprowadzał, że powód nie jest wierzycielem pozwanego a jego dłużnikiem z tytułu kar umownych obciążających powoda z tytułu niewywiązania się z ww. umów zawartych z pozwanym.

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymały dotychczas wyrażone stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 05 września 2011 r. pomiędzy powodem D. W. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) a pozwaną spółką FIRMA (...) S.A. z siedzibą w B. została zawarta umowa, której przedmiotem był zakup, dostarczenie i zamontowanie przez powoda dla pozwanego linii technologicznej do brykietowania miału węglowego z domieszką paliwa alternatywnego, opisanej w załączniku nr 1 do umowy, wraz z technologią produkcji (§ 1 ust. 1 umowy). Strony ustaliły, że zamontowanie przedmiotu umowy nastąpi w B. przy ulicy (...) (§ 1 ust. 3 umowy). Zgodnie z postanowieniami umowy, pozwany miał zawiadomić powoda o gotowości do odbioru przedmiotu umowy z 14-dniowym wyprzedzeniem (§ 1 ust. 5 umowy). Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły na kwotę 504.300,00 zł (§ 3 umowy). Zgodnie z zasadami rozliczeń określonymi w § 4 umowy stron, wynagrodzenie

za przedmiot umowy miało być płatne na rachunek bankowy powoda w czterech równych częściach w wysokości 20 % kwoty brutto każda, przy czym strony ustaliły, że ostatnia transza zapłaty – 20 % kwoty brutto zostanie wypłacone powodowi w ciągu 30 dni, po dokonaniu odbioru technicznego u powoda bez wad i usterek, po okresie rozruchu przedmiotu umowy wynoszącego 72 godziny pracy przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru końcowego bez wad jawnych, oraz po uzyskaniu założonych efektów produkcyjnych (twardości i trwałości brykietów oraz wydajności produkcyjnej urządzeń 2 tony/godzinę). Protokół odbioru montażu miał zostać sporządzony najpóźniej w terminie 7 dni od daty pisemnego zgłoszenia zakończenia robót montażu przez przedstawiciela powoda. Strony postanowiły, że rozpoczęcie montażu przedmiotu umowy nastąpi w terminie do 15 września 2012 r., natomiast jego zakończenie w terminie dwóch tygodni od przystąpienia do montażu. Strony uzgodniły, że terminy realizacji mogą ulec przedłużeniu z przyczyn leżących po stronie pozwanego lub z powodu działania siły wyższej (§ 6 umowy). Zgodnie z § 9 umowy, wszelkie czynności związane z odbiorami przedmiotu umowy podlegać miały procedurze uzgodnionej przez strony. Odbiór końcowy przedmiotu umowy nastąpić miał komisyjnie z udziałem przedstawicieli stron, po uprzednim pisemnym zgłoszeniu przez przedstawiciela powoda gotowości do odbioru na 7 dni przed tą datą (§ 10 ust. 2 umowy). W paragrafie 12 ust. 3 umowy strony postanowiły, że jeżeli zakończenie prac nie nastąpi w terminie wskazanym w § 6, za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia powoda, pozwany ma prawo żądać kary umownej w wysokości 0,2 % wynagrodzenia brutto. Dodatkowo strony uzgodniły, że mogą dochodzić odszkodowania uzupełniającego, przekraczającego wysokość kar umownych (§ 12 ust. 4 umowy).

W dniu 12 maja 2012 r. pomiędzy stronami została zawarta kolejna umowa, której przedmiotem był zakup, dostarczenie i zamontowanie przez powoda dla pozwanego zestawu kruszącego do brykietowania miazły węglowego z domieszką paliwa alternatywnego opisanego w załączniku nr 1 do umowy, wraz z technologią produkcji (§ 1 ust. 1 umowy). Strony ustaliły, że zamontowanie przedmiotu umowy nastąpi w B. przy ulicy (...) (§ 1 ust. 3 umowy). Zgodnie z postanowieniami umowy, pozwany miał zawiadomić powoda o gotowości do odbioru przedmiotu umowy z 14-dniowym wyprzedzeniem (§ 1 ust. 5 umowy). Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły na kwotę 209.100,00 zł (§ 3 umowy). Zgodnie z zasadami rozliczeń określonymi w § 4 umowy stron, wynagrodzenie za przedmiot umowy miało być płatne na rachunek bankowy powoda w czterech nierównych częściach, przy czym strony ustaliły, że ostatnia transza zapłaty stanowiąca 20 % kwoty brutto zostanie wypłacona powodowi w ciągu 30 dni, po dokonaniu odbioru technicznego u powoda bez wad i usterek, po okresie rozruchu przedmiotu umowy wynoszącego 72 godziny pracy przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru końcowego bez wad jawnych, oraz po uzyskaniu założonych efektów produkcyjnych (twardości i trwałości brykietów oraz wydajności produkcyjnej urządzeń 2 tony/godzinę). Protokół odbioru montażu miał zostać sporządzony najpóźniej w terminie 7 dni od daty pisemnego zgłoszenia zakończenia robót montażu przez przedstawiciela powoda. Strony postanowiły, że rozpoczęcie montażu przedmiotu umowy nastąpi w terminie do 15 września 2012 r., natomiast jego zakończenie w terminie dwóch tygodni od przystąpienia do montażu. Strony uzgodniły, że terminy realizacji mogą ulec przedłużeniu z przyczyn leżących po stronie pozwanego lub z powodu działania siły wyższej (§ 6 umowy). Zgodnie z § 9 umowy, wszelkie czynności związane z odbiorami przedmiotu umowy podlegać miały procedurze uzgodnionej przez strony. Odbiór końcowy przedmiotu umowy nastąpić miał komisyjnie z udziałem przedstawicieli stron, po uprzednim pisemnym zgłoszeniu przez przedstawiciela powoda gotowości do odbioru na 7 dni przed tą datą (§ 10 ust. 2 umowy). W paragrafie 12 ust. 3 umowy strony postanowiły, że jeżeli zakończenie prac nie nastąpi w terminie wskazanym w § 6, za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia powoda, pozwany ma prawo żądać kary umownej w wysokości 0,2 % wynagrodzenia brutto. Dodatkowo strony uzgodniły, że mogą dochodzić odszkodowania uzupełniającego, przekraczającego wysokość kar umownych (§ 12 ust. 4 umowy).

dowód: umowa z dnia 05 września 2011 r. wraz z załącznikiem nr 1 (k. 21-27), umowa z dnia 12 maja 2012 r. wraz z załącznikiem nr 1 (k. 28-34), potwierdzenia przelewów (k. 141-145), zeznania świadka J. W. (nagranie rozprawy z dnia 07 października 2014 r. –k.266), zeznania przedstawicieli strony pozwanej: K. F. (nagranie rozprawy z dnia 07 października 2014 r. –k.266) oraz W. P. (nagranie rozprawy z dnia 18 listopada 2014 r. –k. 321), zeznania pozwanego (nagranie rozprawy z dnia 17 grudnia 2014 r. – k. 345)

W toku realizacji umów, strony dokonywały protokolarnych odbiorów urządzeń dostarczanych przez powoda. Strony zgodnie oświadczyły, że sprawne technicznie i zgodne z zawartą umową z dnia 05 września 2011 r. są: lej zasypowy (protokół odbioru z dnia 09 sierpnia 2012 r.), przenośniki taśmowe 6 mb.-3 szt. (protokół odbioru z dnia 27 sierpnia 2012 r.), przesiewacz nr. (...) (protokół odbioru z dnia 14 września 2012 r.), brykieciarka (prasa walcowa) nr (...) (protokół odbioru z dnia 09 września 2012 r.), strzępiarka nr. (...) (protokół odbioru z dnia 09 listopada 2012 r.), mieszalnik planetarny –cykliczny nr. (...) (protokół odbioru z dnia 09 listopada 2012 r.) oraz kruszarka walcowa nr (...) (protokół odbioru z dnia 13 listopada 2012 r.). Ponadto strony zgodnie wskazały, że sprawne technicznie i zgodne z zawartą umową z dnia 12 maja 2012 r. są: przenośniki taśmowe 6 mb.-2 szt. (protokół odbioru z dnia 27 sierpnia 2012 r.), przenośnik taśmowy 6 mb.-1 szt. (protokół odbioru z dnia 14 września 2012 r.). Strony objęły również protokołem odbioru z dnia 09 listopada 2012 r. dodatkowe elementy urządzeń w postaci kostki magnetycznej oraz zapasowych noży do strzępiarki (szt. 12).

dowód: protokół odbioru z dnia 09 sierpnia 2012 r. (k. 70), protokół odbioru z dnia 27 sierpnia 2012 r. (k.71), protokół odbioru z dnia 27 sierpnia 2012 r. (k.72), protokół odbioru z dnia 14 września 2012 r. (k. 73), protokół odbioru z dnia 14 września 2012 r. (k. 75), protokół odbioru z dnia 09 września 2012 r. (k. 75), protokół odbioru z dnia 09 listopada 2012 r. (k. 76), protokół odbioru z dnia 09 listopada 2012 r. (k.77), protokół odbioru z dnia 09 listopada 2012 r. (k. 78), protokół odbioru z dnia 13 listopada 2012 r. (k. 79)

Pismem z dnia 22 września 2012 r. powód zgłosił pozwanej spółce gotowość do zakończenia inwestycji objętych umowami z dnia 12 maja 2012 r. oraz 05 września 2011 r. W dniu 13 grudnia 2012 r. powód wystawił na rzecz pozwanej spółki fakturę VAT nr (...) na kwotę 100.860,00 zł z terminem płatności do dnia 12 stycznia 2013 r., wskazując, że obejmuje ona należności „za zakup, dostarczenie i zamontowanie linii technologicznej do brykietowania miazgi węglowej z domieszką paliwa alternatywnego według umowy z dnia 05 września 2011 r.” Również w dniu 13 grudnia 2012 r. powód wystawił na rzecz pozwanej spółki kolejną fakturę VAT – nr 25/12 na kwotę 41.820,00 zł z terminem płatności do dnia 12 stycznia 2013 r., wskazując, że obejmuje ona należności „za zakup, dostarczenie i zamontowanie zestawu kruszącego do brykietowania miazgi węglowej z domieszką paliwa alternatywnego według umowy z dnia 12 maja 2012 r.”

dowód: pismo powoda z dnia 22 września 2012 r. wraz z dowodem nadania i potwierdzeniem odbioru (k. 37-40), faktura VAT nr (...) z dnia 13 grudnia 2012 r. (k. 35), faktura VAT nr (...) z dnia 13 grudnia 2012 r. (k. 36), zeznania świadka W. S. (k. 306), zeznania pozwanego (nagranie rozprawy z dnia 17 grudnia 2014 r. – k. 345)

Pismem z dnia 08 stycznia 2013 r. powód zwrócił się do pozwanego z prośbą o kontakt w sprawie płatności za faktury VAT nr (...). Kolejnym pismem z dnia 30 stycznia 2013 r. powód wezwał pozwaną spółkę do zapłaty należności objętych ww. fakturami VAT.

dowód: pismo powoda z dnia 08 stycznia 2013 r. (k. 41), wezwanie do zapłaty z dnia 30 stycznia 2013 r. wraz z potwierdzeniem nadania (k. 42)

Pozwana spółka w oświadczeniach z dnia 08 kwietnia 2013 r. oraz z dnia 06 czerwca 2013 r. skierowanych do Urzędu Skarbowego w B. potwierdziła, że posiada zobowiązanie wobec powoda w kwocie 142.680,00 zł.

dowód: pismo pozwanego z dnia 06 czerwca 2013 r. (k. 45), pismo pozwanego z dnia 08 kwietnia 2013 r. (k. 218)

Pismem z dnia 26 lipca 2013 r. pozwana spółka zgłosiła powodowi gotowość do rozruchu technologicznego linii technologicznej oraz zestawu kruszącego do brykietowania miazgi węglowej z domieszką paliwa alternatywnego na podstawie umów z dnia 12 maja 2013 r. oraz 05 września 2013 r. Okoliczność zgłoszenia przez pozwaną spółkę gotowości do odbioru ww. przedmiotów umów po upływie okresu 10 miesięcy od zgłoszenia takiej gotowości przez stronę powodową wynikał z problemów strony pozwanej z przygotowaniem instalacji elektrycznej, do której miały być podłączone urządzenia dostarczone przez powoda (zeznania przedstawiciela strony pozwanej W. P. - nagranie rozprawy z dnia 18 listopada 2014 r. –k. 321).

W odpowiedzi na powyższe powód pismem omyłkowo datowanym na dzień 05 czerwca 2013 r. wskazał, że zwłoka w zapłacie za faktury VAT nr (...) a także postępowanie skarbowe dotyczące zaległości podatkowych pozwanej spółki w jego ocenie czynią wątpliwym spełnienie świadczenia pozwanego. Z uwagi na powyższe powód wskazał, że wstrzymuje się z wykonaniem świadczenia wzajemnego do momentu zapłaty ww. faktur VAT oraz oświadczył jednocześnie, że po otrzymaniu zapłaty dokona montażu i uruchomienia urządzeń w terminie 7 dni. Pismem z dnia 28 sierpnia 2013 r. pozwany poinformował powoda, że w dniu 29 sierpnia 2013 r. przystąpi do jednostronnego odbioru linii technologicznej dostarczonej przez powoda oraz przeprowadzi rozruch technologiczny na koszt i ryzyko powoda. W dniu 29 sierpnia 2013 r. pozwana spółka dokonała jednostronnego odbioru stanu technicznego poszczególnych urządzeń linii technologicznej brykietowania miału węglowego z paliwem alternatywnym dostarczonej przez powoda, stwierdzając szereg nieprawidłowości w poszczególnych urządzeniach, szczegółowo wymienionych w ww. protokole.

dowód: pismo pozwanego z dnia 26 lipca 2013 r. (k. 43) wraz z potwierdzeniem jego odbioru (k.82) oraz potwierdzeniem wysłania pisma w formie wiadomości e-mail (k.81), pismo powoda z dnia 05 czerwca 2013 r. wraz z dowodem nadania (k. 44), pismo pozwanego z dnia 28 sierpnia 2013 r. (k. 83) wraz z potwierdzeniem jego odbioru (k. 86) oraz potwierdzeniem wysłania pisma w formie wiadomości e-mail (k.84-85), protokół odbioru z dnia 29 sierpnia 2013 r. (k. 87-90), zeznania świadka J. W. (nagranie rozprawy z dnia 07 października 2014 r. –k. 266), zeznania przedstawicieli strony pozwanej: K. F. (nagranie rozprawy z dnia 07 października 2014 r. –k.266) oraz W. P. (nagranie rozprawy z dnia 18 listopada 2014 r. –k. 321 oraz z dnia 17 grudnia 2014 r. – k. 345), operat szacunkowy z dnia 02 września 2013 r. (k. 328-334)

W dniu 04 września 2013 r. celem uwiarygodnienia faktów ujętych w protokole z dnia 29 sierpnia 2013 r. sporządzono akt notarialny wraz z dokumentacją fotograficzną, zawierający oświadczenia strony pozwanej co do stanu technicznego poszczególnych urządzeń dostarczonych pozwanemu przez powoda. Do wskazanego aktu notarialnego dołączono dokumentację fotograficzną przedstawiającą ww. urządzenia, które to zdjęcia według oświadczenia strony pozwanej zostały wykonane w dniu 04 września 2013 r.

Pozwana spółka pismem z dnia 04 września 2013 r. poinformowała powoda o odmowie zapłaty należności dochodzonych pozwem oraz poinformowała o obciążeniu powoda karami umownymi z tytułu opóźnienia w realizacji obu zawartych przez strony umów. Pismem z dnia 14 października 2013 r. pozwana spółka wezwała stronę powodową do dostarczenia brakującej dokumentacji, której obowiązek przedłożenia wynikał z umów łączących strony.

Kolejnym pismem - również z dnia 14 października 2013 r. pozwana spółka wezwała powoda do zapłaty kar umownych dochodzonych w oparciu o zawarte między stronami umowy w łącznej wysokości 542.184,00 zł oraz przekazania dokumentacji technicznej dostarczonych urządzeń. Do wskazanego pisma załączono kserokopie korespondencji dotychczas prowadzonej przez strony oraz dokumenty księgowe wskazujące sposób i wysokość naliczania przez pozwanego kar umownych.

Pismem z dnia 04 listopada 2013 r. pozwana spółka złożyła do Prokuratury Rejonowej w Brzozowie skierowane przeciwko powodowi zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oszustwa w związku z zawartymi między stronami umowami.

dowód: akt notarialny z dnia 04 września 2013 r. wraz z załącznikami w postaci dokumentacji fotograficznej (k. 91-116), pismo pozwanego z dnia 04 września 2013 r. wraz z potwierdzeniem jego odbioru (k. 117-122), pismo pozwanego z dnia 14 października 2013 r. wraz z potwierdzeniem jego odbioru (k. 123-125), pismo pozwanego z dnia 14 października 2013 r. wraz z załącznikami i potwierdzeniem odbioru (k. 126-139), noty księgowe nr (...) z dnia 14 października 2013 r. oraz nr (...) z dnia 04 września 2013 r. (k.140), zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 146-154), zeznania przedstawicieli strony pozwanej: K. F. (nagranie rozprawy z dnia 07 października 2014 r. –k.266) oraz W. P. (nagranie rozprawy z dnia 18 listopada 2014 r. –k. 321)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów, zeznań świadków J. W. i W. S. oraz zeznań stron.

Dowodom z dokumentów Sąd przyznał walor wiarygodności w całości albowiem nie budziły one wątpliwości co do swojej treści, a nadto nie były kwestionowane przez strony procesu.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadków J. W. i W. S. albowiem przeprowadzone w sposób bezpośredni wykazywały się dużą dozą prawdziwości, były wewnętrznie spójne, jasne i logicznie się uzupełniały.

Sąd uznał za wiarygodne także zeznania powoda i pozwanego. Zeznania te należało ocenić jako logiczne, korespondujące z dokumentami zalegającymi w aktach sprawy oraz zeznaniami ww. świadków.

Sąd oddalił wniosek powoda o zobowiązanie strony pozwanej do przedłożenia (względnie uzyskanie przez Sąd) dokumentacji dofinansowania linii technologicznej objętej pozwem z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości wobec uznania, iż dokumenty te nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania. W tym punkcie wskazać należy, że podane dokumenty nie dotyczą praw i obowiązków stron w przedmiocie objętym niniejszym postępowaniem, dlatego też ich treść nie mogła wpłynąć na ocenę zasadności roszczeń strony powodowej oraz zarzutów strony pozwanej.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Na wstępie należy wskazać, że w sprawie niesporne jest, iż strony łączyły stosunki zobowiązaniowe, których przedmiotem był zakup, dostarczenie i zamontowanie przez powoda dla pozwanego linii technologicznej do brykietowania miału węglowego z domieszką paliwa alternatywnego, wraz z technologią produkcji (umowa z dnia 05 września 2011 r.) oraz zakup, dostarczenie i zamontowanie przez powoda dla pozwanego zestawu kruszącego do brykietowania miału węglowego z domieszką paliwa alternatywnego, wraz z technologią produkcji (umowa z dnia 12 maja 2012 r.). Dokonując oceny ustalonych okoliczności faktycznych należy wskazać, że ww. umowy wiążące strony mają charakter umowy o dzieło określonej w art. 627 k.c. Zgodnie z tym przepisem przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Podstawę roszczenia o zapłatę kwoty 142.680,00 zł powód wywodził z faktu wykonania ww. umów w zakresie dostarczenia pozwanemu urządzeń oraz gotowości do zakończenia inwestycji. Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy po stronie powoda powstało roszczenie w omawianym zakresie, skoro pozwany mimo zawiadomienia go przez powoda o gotowości do zakończenia inwestycji nie dokonał w umówionym terminie odbioru przedmiotu umów, który to odbiór zgodnie z § 4 lit. e) umowy z dnia 05 września 2011 r. oraz analogicznie sformułowanego § 4 lit. d) umowy z dnia 12 maja 2012 r. warunkował zapłatę kwoty objętej żądaniem pozwu.

Przy ocenie zarzutów pozwanego dotyczących żądania powoda zdaniem Sądu podstawowe znaczenie miało wskazanie źródła niewykonania umów, w szczególności ustalenie po czyjej stronie leżały przyczyny braku możliwości ich zrealizowania w całości. Z materiału dowodowego nie wynika, aby przyczyny te dotyczyły powoda, nie utracił on bowiem ani zdolności do wykonania umów, ani zainteresowania ich realizacją. Z prowadzonej przez strony korespondencji wynika, że powód wyrażał gotowość do kontynuowania umów.

Umownym warunkiem zapłaty kwoty dochodzonej pozwem (analogicznym w przypadku obu umów zawartych przez strony) było dokonanie odbioru technicznego bez wad i usterek, po okresie rozruchu przedmiotu umowy wynoszącego 72 godziny pracy przedmiotu umowy, potwierdzonego protokołem odbioru końcowego bez wad jawnych, oraz po uzyskaniu założonych efektów produkcyjnych (twardości i trwałości brykietów oraz wydajności produkcyjnej urządzeń 2 tony/godzinę). Protokół odbioru montażu miał zostać sporządzony najpóźniej w terminie 7 dni od daty pisemnego zgłoszenia zakończenia robót montażu przez przedstawiciela powoda.

Odbiór końcowy przedmiotu umowy nastąpić miał komisyjnie z udziałem przedstawicieli stron, po uprzednim pisemnym zgłoszeniu przez przedstawiciela powoda gotowości do odbioru na 7 dni przed tą datą (§ 10 ust. 2 obu umów zawartych przez strony). Sąd ustalił, że strona powodowa w dniu 22 września 2012 r. zgłosiła pozwanemu gotowość

do zakończenia inwestycji objętych umowami z dnia 12 maja 2012 r. oraz 05 września 2011 r. Pozwany z uwagi na problemy z przygotowaniem instalacji elektrycznej, do której miały być podłączone urządzenia dostarczone przez powoda nie przystąpił do odbioru końcowego w umówionym terminie. W tym miejscu dodać należy, że wobec takiej sytuacji dotyczącej konieczności przygotowania instalacji elektrycznej, jak też faktu nie odebrania jeszcze wszystkich urządzeń (co nastąpiło w listopadzie 2012r.) pozwany powinien był wystąpić o zmianę umowy w zakresie terminu rozpoczęcia montażu, powołując się na te przyczyny.

Z dokonanych ustaleń wynika, że kluczowym warunkiem pomyślnej realizacji umów było współdziałanie stron przy ich wykonywaniu. Okoliczność, że strona pozwana zawierając z powodem umowy nie w pełni zdawała sobie sprawę z przebiegu i czasochłonności prac, które miała wykonać w zakresie przygotowania instalacji elektrycznej, do której miały być podłączone urządzenia dostarczone przez powoda w ocenie Sądu Okręgowego, nie jest okolicznością obciążającą powoda.

Zgodnie z art. 639 k.c. zamawiający nie może odmówić zapłaty wynagrodzenia mimo niewykonania dzieła, jeżeli przyjmujący zamówienie był gotów je wykonać, lecz doznał przeszkody z przyczyn dotyczących zamawiającego. Jednakże w wypadku takim zamawiający może odliczyć to, co przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu niewykonania dzieła. Na podstawie art. 639 zd. 1 k.c. przyjmujący zamówienie może (mając na uwadze art. 639 zd. 2 k.c.) żądać pełnego wynagrodzenia, mimo że sam nie spełnił świadczenia i bez względu na to, czy strony umówiły się o wynagrodzenie ryczałtowe, czy kosztorysowe (wyrok SN z 16 sierpnia 1972 r., III CRN 202/72, OSNCP 1973, Nr 5, poz. 81).

R. legis takiej regulacji zakłada przyznanie wynagrodzenia w całości, a nie w części proporcjonalnej do zakresu realizacji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 20 grudnia 2012 r., sygn., akt V ACa 824/12, LEX nr 1313250), przy czym ustawodawca zezwolił na jego pomniejszenie jedynie o kwotę zaoszczędzoną przez wykonawcę z powodu niewykonania dzieła. Jest to zatem swoista sankcja grożąca zamawiającemu jeżeli do niewykonania dzieła dojdzie z przyczyn leżących (wyłącznie) po jego stronie, choćby nawet nie były to przyczyny zawinione. Podkreślić w tym miejscu należy, że przyczynami dotyczącymi zamawiającego są wszelkie przyczyny faktyczne i prawne, zawinione i niezawinione, które leżą po jego stronie (np. wyrok SN z 15 listopada 1990 r., II CR 184/90, wyrok SN z 14 stycznia 2004 r., I CK 93/03). Odpowiedzialność zamawiającego w takiej sytuacji wynika ze "stanu gotowości" wykonawcy.

Sąd Okręgowy uznał, że strona pozwana nie wykazała, aby istniały podstawy do odmowy odbioru przedmiotu umów w ustalonym przez strony terminie. Brak odpowiedzi za strony pozwanego przez okres 10 miesięcy na pismo powoda w przedmiocie jego gotowości do odbioru przedmiotu umów oznacza, że pozwany niezasadnie uniemożliwił dokonanie czynności odbioru mających doprowadzić do wykonania umów w całości. Powyższe w konsekwencji prowadzi do uznania słuszności roszczeń powoda. W ocenie Sądu za decydujące należy uznać pismo powoda z dnia 22 września 2012 r., w którym strona powodowa zgłosiła pozwanemu gotowość do zakończenia inwestycji, albowiem ten moment przesądzał o powstaniu roszczenia powoda w stosunku do pozwanego opartego na art. 639 k.c.

Na marginesie wskazać należy także - odnosząc się do treści art. 639 zd. 2 k.c. który stanowi, iż w omawianej sytuacji zamawiający może odliczyć to, co przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu niewykonania dzieła - że strona pozwana takiego roszczenia nie zgłosiła a także nie wykazywała kwoty zaoszczędzonej przez powoda, a zatem brak możliwości dokonania wskazanego odliczenia. Zgłoszenie żądania i ciężar dowodu w zakresie wystąpienia oszczędności w wynagrodzeniu oraz ich wysokości spoczywa na zamawiającym tj. w niniejszej sprawie na stronie pozwanej.

Wskazać także należy, że co do zasady wadliwość dzieła, na jaką powoływała się strona pozwana rodzi skutki w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej, czy też może być rozpatrywana na gruncie roszczeń dotyczących rękojmi. Skoro w ocenie strony pozwanej dzieło dostarczone przez powoda okazało się wadliwe, to celem realizacji swoich roszczeń pozwany powinien zgłosić powodowi stosowne żądanie oraz dowodzić swoich racji, bowiem to na pozwanym w tym zakresie ciąży zgłoszenie żądania i ciężar dowodu. W przedmiotowej sprawie brak zgłoszenia

konkretnego roszczenia strony pozwanej oraz brak dowodzenia w tym zakresie sprawia, że wysokość roszczenia powoda dochodzona niniejszym pozwem nie została skutecznie zakwestionowana przez stronę pozwaną.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na mocy art. 496 k.p.c. utrzymał w mocy nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Opolu VI Wydział Gospodarczy wydany w postępowaniu nakazowym dnia 31 grudnia 2013 r. sygn. akt VI GNc 271/13, o czym orzekł w sentencji postanowienia.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)